

DESPRE SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ A FIRMELOR DE INVESTIȚII

Riscurile se pot reduce prin supraveghere pe baze continue

Directiva 2013/36/CE cu privire la accesul la supravegherea prudенțială a firmelor de investiții conține prevederi privind supravegherea prudенțială, criteriile tehnice privind organizarea și tratarea riscurilor la nivelul entităților, procesul de supraveghere și evaluare, teste de stres prudенțiale, supravegherea pe bază consolidată.

Călin M. Rangu

Director adjunct

Direcția Supraveghere Integrată

Autoritatea de Supraveghere Financiară

Aplicarea modelelor precizate de directivă se referă la cerințele de capital, de adecvare a capitalului, deci de a pune deoparte niște bani în cazul riscurilor operaționale. Dar nu este suficient. Am putea face o comparație cu asigurarea obligatorie la o mașină: costă niște bani care te pot scoate din neceaz, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să aplici și codul rutier, detaliat, de conducere a mașinii. La fel și cu riscurile operaționale. Fără o detaliere a măsurilor minimale care trebuie luate de către entități și de aplicare efectivă a acestora, directivele rămân la cadrul general, de supraveghere bazată pe reguli.

În zona de sisteme informatice, unele regulamente solicitau auditarea. Dacă supraveghetorul primea un certificat de audit, însemna că entitatea posesoare a opiniei de audit era în regulă, necontând prea mult ce se întâmplă după acel audit, care de fapt este doar o imagine punctuală, la un moment, a unei situații, care poate fi realizată corespunzător sau nu. Dar între două

audituri, dincolo de a pune niște bani deoparte pentru a te asigura de pierderi potențiale, este nevoie de o supraveghere pe baze continue.

Cum supraveghetorul nu poate monitoriza continuu toate entitățile, din motive logistice și de costuri, trebuie pus la punct un sistem modern de supraveghere plecând de la riscuri. Și acesta poate fi implementat dacă se abordează o nouă paradigmă cu trei componente principale. Prima este preluarea evaluării interne, proprii, a fiecărei entități, deoarece se presupune că fiecare entitate își analizează și își ia măsurile proprii aferente profilului său de risc și nevoii de a ține acele riscuri sub control.

A doua componentă este sistemul de raportare periodică a anumitor indicatori care să fie corelați și să susțină determinarea unor modele comportamentale la nivel individual, să susțină comparațiile între entități și corelarea față de piață.

Indicatorii trebuie corelați cu a treia componentă, cea reieșită din auditurile interne sau externe care analizează implementarea proceselor necesare și a sistemelor de management care să susțină indicatorii raportați.

Supravegherea prudенțială pe bază de riscuri a ASF se propune a se realiza prin analiza încrucișată a informațiilor cuprinse în:

- rapoartele de evaluare internă a riscurilor și registrul de riscuri elaborate de către entități, prin definirea riscurilor, vulnerabilităților identificate și măsurilor luate pentru diminuare și încadrare în profilul de risc, cu periodicitate anuală;
- rapoartele electronice periodice cuprin-

zând indicatorii cantitativi aferenți activităților și proceselor interne ale entității;

- raportul de audit IT extern sau cu resurse interne cu periodicități între unul și trei ani în funcție de categoria de risc a entității;

- raportări speciale la solicitarea expresă a ASF, ca urmare a concluziilor controlului periodic, inopinat sau permanent.

Îmbunătățirea mediului de control intern, a creșterii gradului de maturitate a organizării entităților se propune a se realiza prin luarea de către entități a unor măsuri diferențiate în funcție de categoria de risc a entității:

- a) evaluarea internă a riscurilor operaționale – definire proprie a riscurilor referitoare la oameni, procese, sisteme și mediul extern, incluzându-l pe cel de fraudă;
- b) implementarea de puncte de măsură și control al riscurilor la nivel general, la nivel de programe informatice și la nivel de flux financiar pentru eliminarea vulnerabilităților;
- c) organizarea pe procese;
- d) implementarea managementului securității prin aplicarea cerințelor generale, specifice și a celor de securitate a accesului la piață;
- e) implementarea de indicatori cheie de risc;
- f) participarea în cadrul planului de cooperare cu ASF, cu privire la colectarea, analiza, avertizarea și răspunsul la incidente și crize de natură cibernetică, pentru a susține inclusiv prevenirea riscurilor generate de terți, interese ostile naționale sau sectoriale, concurențiale, terorism și spionaj cibernetic, furnizori, personal extern etc.